

Čeští vědci a vědkyně objevují hodnotu zapomenuté městské zeleně

15.4.2025 - | Mendelova univerzita v Brně

Projekt Technologické agentury České republiky spojil výzkumnice a výzkumníky z Mendelovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity, Nadace Partnerství a Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd České republiky (CzechGlobe). Vůbec poprvé se společně detailně zaměřují na specifický typ městské zeleně - opomíjené a neudržované plochy ve městech.

„Tyto plochy často unikají pozornosti, přesto mohou sehrát klíčovou roli v ekologické stabilitě a celkovém fungování městských ekosystémů. Naším cílem je nejen tyto plochy identifikovat a kvantifikovat jejich význam, ale také navrhnout efektivní management, který by umožnil jejich udržitelné využívání. Chceme propojit ekologické, sociální i ekonomické hledisko, abychom ukázali, že i tyto často přehlížené segmenty městské krajiny mohou přispět k lepší kvalitě života obyvatel i k adaptaci na klimatickou změnu,“ vysvětlil hlavní řešitel projektu Jiří Schneider z Fakulty regionálního rozvoje a mezinárodních studií MENDELU.

I proto jsou součástí týmu odborníci na biologické, ekonomické i urbanistické aspekty těchto opomíjených a neudržovaných lokalit. *„Snažíme se zjistit, jací živočichové a rostliny žijí na těchto místech a jakou mají v přírodě roli. Sledujeme všechno možné - od mechů a květin, přes hmyz, až po ptáky a malé savce. Díky tomu zjistíme, jak je příroda na těchto místech pestrá a jak jí můžeme pomáhat správnou péčí o městskou zeleň. Vloni jsme ve dvou sledovaných městech, Brně a Ostravě, zaznamenali 476 druhů členovců, mezi nimiž je více než 50 druhů uvedeno v Červených seznamech nebo pod zákonnou ochranou. Identifikovali jsme i kriticky ohrožené druhy, nebo druhy, u kterých jde o první výskyt v Česku,“* popsal Stanislav Ožana z Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity.

Výzkumný tým zkoumá tyto lokality hned v šesti městech - Brně, Ostravě, Plzni, Českých Budějovicích, Hodoníně a Žďáru nad Sázavou. Výsledky následně mají sloužit samosprávám. *„Města čelí dopadům klimatické změny, která se projevuje například častějšími vlnami veder či přívalovými dešti. Málo udržované zelené plochy mohou na řadě míst hrát až překvapivě důležitou roli ve zvyšování odolnosti měst vůči extrémům počasí. Zpracované výsledky výzkumu proto chceme městům nabídnout jako užitečný podklad pro tvorbu jejich strategií,“* vysvětlil Martin Ander z Nadace Partnerství.

Do strategií chce tým navíc promítnout i sociální aspekty. *„S opomíjenými či neformálními zelenými plochami mají nejspíš zkušenost všichni, kdo žijí ve městě. V rámci projektu se snažíme zachytit, jaký vztah k těmto místům lidé mají - zda je považují za přínosné z různých hledisek, nebo je naopak vnímají jako zanedbané. Právě tato přehlížená místa však mohou nabídnout nový pohled na to, co všechno může být součástí městské přírody, a tím i každodenního života ve městě,“* doplnila Davina Vačkářová z CzechGlobe.

Projekt MAGDES potrvá do konce roku 2026 a už teď jeho výstupy naznačují možný dopad na způsob, jakým města mohou v budoucnu vnímat a spravovat svou zeleň.

Kontakt pro bližší informace: Ing. Jiří Schneider, Ph.D., +420 725 597 827,
jiri.schneider@mendelu.cz, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií MENDELU

<https://mendelu.cz/cesti-vedci-a-vedkyne-objevuji-hodnotu-zapomenute-mestske-zelene>